

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย และวิธีรวบรวมข้อมูล

แบบวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการศึกษาถึงผลของการฝึกปฏิสัมพันธ์ของบิดามารดาที่มีต่อสัมพันธภาพกับบุตรที่เรียนเข้าโรงเรียนเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่เข้ารับการฝึกปฏิสัมพันธ์แบบโรติก-ท็อคซิค (กลุ่มทดลอง) และกลุ่มที่ไม่ได้เข้ารับการฝึกปฏิสัมพันธ์แบบโรติก-ท็อคซิค (กลุ่มควบคุม) ซึ่งจัดให้มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (Pretest-Posttest Control group Design)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นบิดามารดาของนักเรียนในโครงการสอนเด็กเรียนเข้าโรงเรียนวัดทัศนารุณสุนทรภิคาราม เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2535 จำนวน 24 คน การที่เลือกบิดามารดาครั้งนี้เข้ารับการฝึกอบรมก็เพราะว่า สัมพันธภาพจะช่วยให้บิดามารดามีความผูกพันและมีความรู้สึกที่ดีต่อบุตรที่เรียนเข้า จึงสมควรที่จะมีการพัฒนาให้บิดามารดาที่มีบุตรเรียนเข้านี้สามารถที่จะพัฒนาหรือส่งเสริมให้บุตรรู้สึกถึงความรัก ความต้องการที่บิดามารดามีต่อตนได้

เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างคำนึงถึงระดับของคำตอบแต่ละระดับที่มีความหมายตามที่ Carkhuff (1969) เสนอไว้ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง การแสดงออกทั้งทางคำพูดและพฤติกรรมของบิดามารดาไม่ได้เอาใจใส่เพียงพอ หรือทำให้ไขว่เขวไปจากคำพูดและพฤติกรรมที่บุตรแสดงออกในลักษณะที่สื่อความรู้สึกน้อยกว่าที่บุตรสื่อความออกมาอย่างเด่นชัด กล่าวโดยสรุป บิดามารดาทำทุกอย่าง ยกเว้นการแสดงว่า เขากำลังฟัง เข้าใจ

หรือไวต่อความรู้สึกของบุตรในลักษณะที่เป็นการทำให้อึดใจไปจากการสื่อสารของบุตร

ระดับ 2 หมายถึง บิดามารดาตอบสนองต่อความรู้สึกของบุตรในลักษณะที่ละเลยความรู้สึกที่สำคัญจากการสื่อสารของบุตร กล่าวโดยสรุปบิดามารดามีแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งอื่นมากกว่าที่จะตอบสนองต่อสิ่งที่บุตรแสดงออก

ระดับ 3 หมายถึง การแสดงออกของบิดามารดาที่ตอบสนองต่อความรู้สึกที่บุตรแสดงออกมานั้น เป็นการแลกเปลี่ยนกันในลักษณะที่ทั้ง 2 ฝ่ายต่างแสดงความรู้สึก และความหมายในระดับเดียวกันพอประมาณ กล่าวโดยสรุปบิดามารดาไม่ได้ลดหรือเพิ่มสิ่งที่บุตรแสดงออก แต่ไม่ได้ตอบสนองต่อความรู้สึกที่แท้จริง ที่ซ่อนอยู่ได้อย่างถูกต้อง

ตัวอย่างการตอบสนองของบิดามารดาที่มีต่อบุตร

สถานการณ์ของบุตร

บุตร : "แม่จำ...หนูหกล้ม เจ็บจังเลย"

การตอบสนองของบิดามารดา

ระดับ 1 "เดินยังงี้ ไม่รู้จักระวัง"

คำอธิบาย การตอบสนองเช่นนี้เป็นการตอบสนองในระดับ 1 เนื่องจากไม่ตอบสนองต่อความรู้สึกในระดับต้นที่บุตรแสดงออกมาให้เห็นชัดเจนที่สุด นอกจากนั้นก็ยิ่งเป็นการตอบที่สร้างความสับสนให้แก่นักบำบัดอีกด้วย

ระดับ 2 "หนูไปหกล้ม ตรงไหนจ๊ะ"

คำอธิบาย การตอบสนองเช่นนี้เป็นการตอบสนองในระดับ 2 เนื่องจากแสดงการรับรู้ถึงความรู้สึกในระดับต้นที่บุตรแสดงออกมาให้เห็นชัดเจน แต่เป็นการตอบสนองที่ละเลยความรู้สึกที่สำคัญจากการสื่อสารของบุตรไป

ระดับ 3 "เจ็บมาไหนลูก มาให้แม่ดูซิ"

คำอธิบาย การตอบสนองเช่นนี้ เป็นการตอบสนองในระดับ 3 เนื่องจาก

จากเป็นการตอบสนองที่แสดงออกด้วยความเข้าใจที่ถูกต้อง เป็นการแลกเปลี่ยนกัน
ในลักษณะที่ทั้งบิดามารดาและบุตร ต่างแสดงความรู้สึกและความหมายในระดับ
เดียวกัน

ซึ่งสรุปเป็นเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2
กลุ่ม คือ กลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

กลุ่มสูง คือ กลุ่มที่ได้คะแนน ตั้งแต่ 41-60 คะแนน

กลุ่มต่ำ คือ กลุ่มที่ได้คะแนน ตั้งแต่ 20-39 คะแนน

คะแนนเหล่านี้ได้มาจากการตอบแบบวัด ในภาคผนวก ง. ซึ่งแต่ละข้อ
จะมีคำตอบ 3 ข้อ ข้อที่ได้คะแนนเต็ม คือ ระดับ 3 จะได้ 3 คะแนน ข้อที่ได้
คะแนนปานกลางจะได้ 2 คะแนน และข้อที่ได้คะแนนต่ำสุดคือระดับ 1 ได้ 1
คะแนน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนต่ำกว่า 40 คะแนนลงมา
เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการทดลองในการวิจัยครั้งนี้

เกณฑ์การแบ่งกลุ่มตัวอย่าง เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
กลุ่มละ 12 คน โดยมีวิธีการคัดเลือก ดังนี้ คือ

1. ให้บิดามารดาในโครงการสอนเด็กเรียนเช้า โรงเรียนวัด
ทัศนารุณสุนทรภิคาราม ตอบแบบวัดสัมพันธภาพของบิดามารดาที่มีต่อบุตรที่เรียนเช้า
จำนวน 40 คน

2. นำคะแนนรวมจากแบบวัดสัมพันธภาพของบิดามารดาที่มีต่อบุตรที่
เรียนเช้ามาพิจารณาคัดเลือก กลุ่มตัวอย่าง ที่มีลักษณะตรงตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้พบ
ว่ามีจำนวน 28 คน

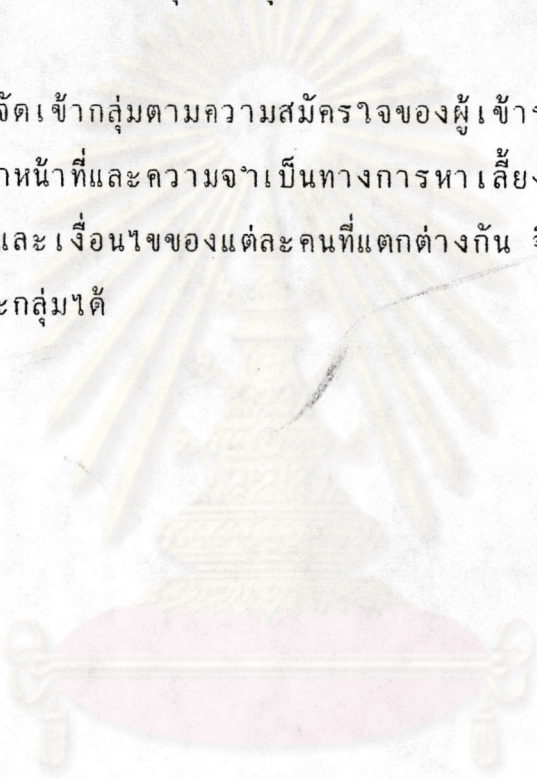
3. สัมภาษณ์ความสมัครใจของผู้ที่มีลักษณะตรงตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
ปรากฏว่า มีผู้ที่สมัครใจที่จะเข้าร่วมการทดลอง จำนวน 24 คน เป็นบิดา 3 คน
และ มารดา 21 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน

4. การจัดเข้ากลุ่มแต่ละกลุ่ม เลือกตามความสมัครใจของผู้เข้า
ร่วมการทดลอง โดยผู้วิจัยจะจัดผู้ที่สามารถเข้ารับการฝึกตาม วัน เวลา ที่

กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง ไว้ในกลุ่มทดลอง และจัดผู้ที่ไม่สามารถมาได้ตามวัน
เวลา ที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง ไว้ในกลุ่มควบคุม ุคยแต่ละคนจะมีเงื่อน
ไขในการทดลอง ดังนี้

- กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกปฏิบัติสัมพันธแบบบทนิค-ท็อคซิค
- กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม ที่ไม่ได้รับเงื่อนไขใด ๆ

การจัดเข้ากลุ่มตามความสมัครใจของผู้เข้าร่วมการทดลองดังได้กล่าว
มานี้ เนื่องจากหน้าที่และความจำเป็นทางการหาเลี้ยงชีพของผู้เข้ารับการ
ทดลองที่มีภาระและเงื่อนไขของแต่ละคนที่แตกต่างกัน จึงไม่สามารถจะใช้วิธีการ
สุ่มเข้ากลุ่มแต่ละกลุ่มได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง เช่น อายุ อาชีพ การศึกษา แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงอายุ ระดับการศึกษาและอาชีพของผู้เข้ารับการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง คนที่	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม		
	อายุ ปี	การศึกษา	อาชีพ	อายุ ปี	การศึกษา	อาชีพ
1	40	ป.7	ค้าขาย	39	ป.4	ค้าขาย
2	41	ป.4	ค้าขาย	34	ป.4	รับจ้าง
3	31	ป.2	แม่บ้าน	36	ป.4	รับจ้าง
4	39	ป.4	รับจ้าง	26	ป.4	ค้าขาย
5	39	ป.4	ค้าขาย	26	ป.2	รับจ้าง
6	33	ป.2	แม่บ้าน	43	ป.4	รับจ้าง
7	38	ป.4	แม่บ้าน	30	ม.ศ.3	ค้าขาย
8	36	ป.2	รับจ้าง	36	ป.2	-
9	37	ป.4	รับจ้าง	52	ป.4	รับจ้าง
10	39	ป.4	ค้าขาย	40	ป.4	รับจ้าง
11	44	ป.4	แม่บ้าน	39	ป.4	ค้าขาย
12	38	ป.4	รับจ้าง	43	ป.4	ค้าขาย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ชนิด ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

ชนิดที่ 1 แบบวัดสัมพันธภาพของบิดามารดาที่มีบุตรที่เรียนซ้ำ

ประกอบด้วยข้อคำถามที่เป็นสถานการณ์ที่สมมติขึ้น จำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 60 คะแนน

ชนิดที่ 2 แบบสอบถามประเมินโครงการฝึกอบรม มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดประกอบด้วยการประเมิน 1) ผู้นำการฝึก 2) เนื้อหาที่จัด 3) วิธีการฝึก 4) เวลาที่ใช้ 5) สถานที่ 6) จำนวนผู้เข้ารับการฝึก 7) ประโยชน์ที่ผู้เข้ารับการฝึกได้รับ 8) และความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ชนิดที่ 1 แบบวัดสัมพันธภาพของบิดามารดาที่มีต่อบุตรที่เรียนซ้ำ

ลักษณะของแบบวัด

แบบวัดสัมพันธภาพประกอบด้วย สถานการณ์ที่สมมติขึ้นโดยอิงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันระหว่างบิดามารดากับบุตรในครอบครัวของชุมชน ที่กลุ่มประชากรพักอาศัยอยู่จำนวน 25 ช้อ วัดสัมพันธภาพของบิดามารดาที่มีต่อบุตรที่เรียนซ้ำ ในลักษณะของการสื่อความสัมพันธ์และความร่วมรู้สึกของบิดามารดาที่มีต่อบุตรและข้อความตอบที่เป็นการตอบสนองต่อสถานการณ์นั้น ๆ โดยในแต่ละสถานการณ์จะมีข้อความให้เลือก 3 ช้อ แต่ละช้อสร้างขึ้นตามระดับความสัมพันธ์ในการร่วมรู้สึกของมาตรประเมิน ความร่วมรู้สึกของคาร์คัพท์ (Carkhuff 1969) ซึ่งมาตรนี้ได้แบ่งความสัมพันธ์ของความร่วมรู้สึกออกเป็น 5 ระดับ แต่การวิจัยครั้งนี้ได้นำมาสร้างเป็นข้อความตอบเพียง 3 ระดับ ทั้งนี้เพราะในระดับที่ 3 เป็นการตอบสนองต่อความรู้สึกในลักษณะแลกเปลี่ยนความรู้สึกซึ่งกันและกันด้วยความเข้าใจที่ถูกต้อง ส่วนระดับ 2 และ 1 เป็นการตอบสนองต่อความรู้สึกที่ยังมีการปิดเป็นระดับความหมายหรือการตัดทอนความรู้สึกบางส่วนออก และในระดับที่ 4 และ 5 เป็นการตอบสนองต่อความรู้สึกที่ซ่อนเร้นในระดับลึกซึ่งอีแกน (Egan 1969) ได้กล่าวถึงระดับ 4 และ 5 ของ คาร์คัพท์ (Carkhuff 1969) ว่าเป็นระดับของความร่วมรู้สึกในระดับสูง ซึ่งเป็นเครื่องมือสำหรับสำรวจระดับการสื่อความหมายของผู้ที่เป็นนักจิตวิทยาการปรึกษาดังนั้น ในระดับ 4 และ 5 จึงควรจะได้รับฝึกเฉพาะมากขึ้นจนเป็นผู้ชำนาญการ ส่วนในระดับ 3 Carkhuff ได้เสนอว่า เป็นระดับแรกที่จะเอื้ออำนวยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า การที่บิดามารดา

สามารถรับรู้ความร่วมมือรู้สึกของบุตรที่เรียนซ้ำได้ในระดับ 3 ก็เป็นการเพียงพอแล้วสำหรับสัมพันธภาพระหว่างบิดามารดากับบุตรที่เรียนซ้ำ

การตรวจให้คะแนน

การตรวจให้คะแนนแบบวัดสัมพันธภาพของบิดามารดาที่มีต่อบุตรที่เรียนซ้ำฉบับนี้ ให้คะแนนตามระดับความร่วมมือรู้สึกของ Carkhuff ดังนี้

ถ้าผู้ตอบเลือกการตอบที่มีความหมายอยู่ในระดับ 1 จะได้ 1 คะแนน

ถ้าผู้ตอบเลือกการตอบที่มีความหมายอยู่ในระดับ 2 จะได้ 2 คะแนน

ถ้าผู้ตอบเลือกการตอบที่มีความหมายอยู่ในระดับ 3 จะได้ 3 คะแนน

การแปลผลคะแนน

การแปลผลคะแนนของแบบวัดสัมพันธภาพของบิดามารดาที่มีต่อบุตรที่เรียนซ้ำ คัดคะแนนรวมทั้ง 20 ข้อ ของบิดามารดาที่ตอบแบบวัดเป็นคะแนนมีสัมพันธภาพกับบุตรที่เรียนซ้ำของแต่ละคน

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดสัมพันธภาพของบิดามารดาที่มีต่อบุตรเรียนซ้ำชุดนี้ขึ้น โดยศึกษาแนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ในครอบครัวจากการสังเกตสัมภาษณ์ จากสถานการณ์จริงของครอบครัวในชุมชน ที่กลุ่มตัวอย่าง พักอาศัยอยู่ด้วย และจากมาตรวัดระดับความร่วมมือรู้สึกของคาร์คัพท์ (Carkhuff อ้างจาก จีน แบร์รี่ 1987) มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดคำตอบ ดังนี้

แบบวัดสัมพันธภาพของบิดามารดาที่มีต่อบุตรที่เรียนซ้ำ ที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

ระดับ 1 เป็นการตอบสนองในระดับต่ำสุด ได้แก่ การตอบสนองดังต่อไปนี้
การแสดงออกทั้งทางคำพูด และพฤติกรรมของบุคคลที่ 1 (บิดามารดา) ไม่ได้เอาใจใส่เพียงพอ หรือทำให้ไขว่เขวไปจาก คำพูด และพฤติ

กรรมที่บุคคลที่ 2 (บุตร) แสดงออกในลักษณะที่สื่อความรู้สึกน้อยกว่าที่บุคคลที่ 2 (บุตร) สื่อความออกมาอย่างเด่นชัด

ตัวอย่าง บุคคลที่ 1 (บิดามารดา) สื่อความโดยไม่รู้เท่าทันความรู้สึกในระดับต้น ที่บุคคลที่ 2 (บุตร) แสดงออกให้เห็นชัดเจนที่สุด บุคคลที่ 1 (บิดามารดา) อาจจะเบื่อ หรือไม่สนใจ หรือสื่อความง่าย ๆ จากสิ่งที่ตนเองคิดไว้ล่วงหน้า ซึ่งทั้งหมดนี้จะเป็นการกันให้อีกคนหนึ่งออกห่าง

สรุป บุคคลที่ 1 (บิดามารดา) ทำทุกอย่างยกเว้นการแสดงว่าเขากำลังฟัง เข้าใจหรือไวต่อความรู้สึกของบุคคลที่ 2 (บุตร) ในลักษณะที่เป็น การทำให้ไขว่เขวไปจากการสื่อสารของบุคคลที่ 2 (บุตร)

ระดับ 2 ในขณะที่บุคคลที่ 1 (บิดามารดา) ตอบสนองต่อความรู้สึกที่บุคคลที่ 2 (บุตร) แสดงออกนั้น เขาตอบสนองในลักษณะที่ละเอียด ความรู้สึกที่สำคัญจากการสื่อสารของบุคคลที่ 2 (บุตร)

ตัวอย่าง บุคคลที่ 1 (บิดามารดา) อาจแสดงการรับรู้ถึงความรู้สึกในระดับต้นที่บุคคลที่ 2 (บุตร) แสดงออกให้เห็นชัดเจน แต่การสื่อความของเขาได้ตัดทอนระดับ 1 ของความรู้สึกออก และบิดเบือน ระดับของความหมาย บุคคลที่ 1 (บิดามารดา) อาจจะสื่อความคิดของตนเองว่าอาจจะเกิดอะไรขึ้น แต่สิ่งเหล่านี้ไม่ได้สอดคล้องกับการแสดงออกของบุคคลที่ 2 (บุตร)

สรุป บุคคลที่ 1 (บิดามารดา) มีแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งอื่นมากกว่าที่จะตอบต่อสิ่งที่บุคคลที่ 2 (บุตร) แสดงออกหรือชี้แจง

ระดับ 3 การแสดงออกของบุคคลที่ 1 (บิดามารดา) ที่ตอบสนองต่อความรู้สึกที่บุคคลที่ 2 (บุตร) แสดงออกมานั้น เป็นการแลกเปลี่ยนกันในลักษณะที่ทั้งสองฝ่ายต่างแสดงความรู้สึกและความหมายในระดับเดียวกันพอประมาณ

ตัวอย่าง บุคคลที่ 1 (บิดามารดา) ตอบสนองต่อความรู้สึกในระดับต้นที่บุคคลที่ 2 (บุตร) แสดงออกด้วยความเข้าใจที่ถูกต้อง แต่อาจจะไม่ตอบสนองหรือตีความหมายของความรู้สึกในระดับลึกผิดไป

สรุป การตอบสนองของบุคคลที่ 1 (บิดามารดา) ไม่ได้ลด หรือเพิ่มสิ่งที่บุคคลที่ 2 (บุตร) แสดงออก แต่เขาไม่ได้ตอบสนองต่อความรู้สึกแท้จริงที่ซ่อนอยู่ได้อย่างถูกต้อง ระดับ 3 เป็นระดับต่ำสุดที่เอื้ออำนวยต่อความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

ระดับ 4 การตอบสนองของบุคคลที่ 1 ได้เพิ่มเติมสิ่งที่บุคคลที่สองแสดงออกมาอย่างเด่นชัด ในลักษณะที่เป็นการแสดงความรู้สึกในระดับลึกกว่าที่บุคคลที่ 2 จะแสดงออกมาได้เอง

ตัวอย่าง ผู้รักษาสื่อความเข้าใจของเขาในระดับลึกกว่าที่บุคคลที่ 2 ได้แสดงออก ด้วยเหตุนี้จึงช่วยให้บุคคลที่ 2 ได้มีประสบการณ์และ/หรือแสดงความรู้สึกที่ก่อนหน้านี้เขาไม่สามารถแสดงออกได้

สรุป การตอบสนองของผู้รักษาได้เพิ่มเติมความรู้สึกและความหมายในระดับที่ลึกกว่าที่บุคคลที่ 2 แสดงออก

ระดับที่ 5 การตอบสนองของบุคคลที่ 1 ได้เพิ่มเติมความรู้สึก และความหมายที่บุคคลที่ 2 แสดงออกอย่างเด่นชัดในลักษณะที่ 1) แสดงความรู้สึกที่แท้จริงที่ซ่อนเร้นอยู่ของบุคคลผู้นั้นอย่างถูกต้อง 2) ในกรณีที่บุคคลที่ 2 กำลังสำรวจตัวเองอย่างลึกซึ้งนั้น เขาจะรู้สึกว่าเป็นขณะนั้นผู้รักษาได้อยู่เคียงข้างเขาเต็มที่

ตัวอย่าง ผู้รักษาตอบสนองต่อบุคคลอย่างถูกต้องต่อความรู้สึกทั้งในระดับลึก และระดับตื้นของบุคคลที่ 2 เขาอยู่เคียงข้างบุคคลที่ 2 หรือปรับความรู้สึกนึกคิดให้เข้ากับบุคคลที่ 2 ผู้รักษาและบุคคลที่ 2 อาจจะช่วยกันสำรวจถึงระดับบางอย่างของชีวิตมนุษย์ซึ่งไม่ได้สำรวจมาก่อน

สรุป ผู้รักษาตอบสนองด้วยความรู้เท่าทันว่าบุคคลที่ 2 เป็นใครและเข้าใจความรู้สึกที่ลึกที่สุดของบุคคลนั้นด้วยความเห็นใจที่ถูกต้อง และรอบคอบ

แบบวัดสัมพันธภาพของบิดามารดาที่มีต่อบุตรที่เรียนซ้ำ ที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. สร้างข้อคำถามด้วยสถานการณ์ต่าง ๆ โดยศึกษาจากแนวคิดเรื่องการสื่อสารในครอบครัว และจากการสังเกต สัมภาษณ์จากสถานการณ์จริง

ของครอบครัวในชุมชนที่เด็กเรียนซ้ำอาศัยอยู่เกี่ยวกับลักษณะของการสื่อสารระหว่างบิดามารดา และบุตร สำหรับข้อคำตอบที่ได้สร้างจากมาตรประเมินความร่วมมือรู้สึกของ Carkhuff สร้างขึ้นทั้งหมด 25 ข้อ

2. นำแบบวัดสัมพันธภาพของบิดามารดาที่มีต่อบุตรที่เรียนซ้ำ ที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหาและตรวจสอบความถูกต้องของภาษา นำมาปรับปรุงแก้ไขข้อความให้ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น และนำฉบับที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปให้อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องของการแปลผลอีกครั้งหนึ่ง โดยพิจารณาเกณฑ์ตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ใน 3 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านได้แก่ 1) รองศาสตราจารย์ ดร. หลุย จาปาเทศ 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รสริช ทรัพย์แก้ว 3) อาจารย์ ดร. จีน แบร์

3. นำแบบวัดสัมพันธภาพของบิดามารดาที่มีต่อบุตรที่เรียนซ้ำ ไปทดลองใช้กับบิดามารดาในโครงการสอนเด็กเรียนซ้ำ โรงเรียนวัดหนึ่ง เขตจอมทอง จำนวน 56 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยวิธีการหาค่า t -test เปรียบเทียบระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนรวมสูง กับกลุ่มที่ได้คะแนนรวมต่ำ (ร้อยละ 27 ของทั้ง 2 กลุ่ม) กำหนดเกณฑ์การตัดสินค่า t มากกว่า 1.75 ขึ้นไป ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ได้ข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีค่า t ระหว่าง 2.03 ถึง 7.88 ดังมีรายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 7 (ภาคผนวก ค)

3.2 นำข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์จากข้อ 3.1 จำนวน 20 ข้อ มาหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item - Total Correlation) และเลือกข้อคำถามที่มีค่า r ตั้งแต่ .30 ขึ้นไป ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ได้ข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทั้งสิ้น 20 ข้อ ซึ่งมีค่า r ตั้งแต่ .30 ถึง .59

3.3 นำข้อความที่ผ่านเกณฑ์จากข้อ 3.2 จำนวน 20 ข้อ มาหาค่าความเที่ยง (Reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Coefficient of Reliability) ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .85

ขั้นตอนการวิจัย

การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียมการทดลอง

1.1 ศึกษาแนวคิดเรื่อง ความสัมพันธ์ในครอบครัว แนวคิดพื้นฐานเรื่องเทคนิค-ท็อกซิก และมาตรวัดความร่วมมือรู้สึกโดยศึกษาจากตำรา เอกสาร และวารสารที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสร้างแบบวัดสัมพันธภาพของบิดามารดาที่มีต่อบุตรที่เรียนซ้ำ และการจัดรูปแบบการฝึกอบรม

การจัดรูปแบบการฝึกอบรม ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดรูปแบบการฝึกอบรมขึ้น 6 ครั้ง ๆ ละ 3 ชม. เป็นเวลาติดต่อกัน 6 วัน โดยจำแนกออกเป็น

1. ให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับครอบครัว ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ การสื่อสารและสาระของการสื่อสาร (โดยใช้วิธีการบรรยายประกอบการซักถาม ยกตัวอย่าง และมีกิจกรรมในช่วงนี้ ให้ความรู้ 2 ครั้ง รวมเวลา 6 ชม.)

2. ฝึกปฏิบัติการสื่อปฏิสัมพันธ์

2.1 ฝึกการสื่อปฏิสัมพันธ์แบบเทคนิค-ท็อกซิก 1 ครั้ง รวมเวลา 3 ชม.

2.2 ฝึกการสื่อปฏิสัมพันธ์แบบเทคนิค 2 ครั้ง รวมเวลา 6 ชม. (โดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ มีการให้ข้อมูลย้อนกลับจากเทปบันทึกภาพ (V.D.O.) และจากการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน)

3. เป็นการสรุป ทบทวน การนำไปใช้ และการประเมินผล 1 ครั้ง รวมเวลา 3 ชม. (ดังมีรายละเอียดแต่ละครั้งอยู่ในภาคผนวก จ.)

1.2 นำแบบวัดที่สร้างไปหาคูณาภาพเครื่องมือ ซึ่งหมายถึง การหาความตรง อำนาจจำแนกรายชื่อ และความเที่ยง (รายละเอียดหน้า 36)

1.3 กำหนดและสร้างรูปแบบการฝึกปฏิสัมพันธ์ในการฝึกอบรม

1.4 เตรียมเครื่องมือที่ช่วยในการทดลองในการวิจัยครั้งนี้

เช่น เอกสารการบรรยาย เทปบันทึกเสียง เทปบันทึกภาพ (V.D.O.) และอื่น ๆ

1.5 ทาหนังสือขออนุญาต ทาการวิจัย และขอใช้สถานที่จากผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทัศนารุณสุนทรภิคาราม เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

2. ระยะทดลอง

2.1 ผู้วิจัยในฐานะผู้นำทาการฝึก ได้เริ่มดำเนินการตามรูปแบบการฝึกที่จัดขึ้นในวันจันทร์ที่ 8 มีนาคม 2536 จนถึงวันเสาร์ที่ 13 มีนาคม 2536 ตั้งแต่เวลา 9.00 - 12.00 น. ดังมีรายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 วัน เวลา เนื้อหา และข้อสรุปสิ่งที่เกิดขึ้นในการฝึกปฏิบัติสัมพันธ์แบบโรติก-ท็อคซิค รวม 18 ชม. ซึ่งมีวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการในแต่ละครั้งอยู่ในภาคผนวก จ. โดยจำแนกเนื้อหาและสิ่งที่เกิดขึ้น ตามวัน เวลา ได้ดังนี้

วัน เวลา	เนื้อหา	ข้อสรุปที่เกิดขึ้น
8 มี.ค.36 9.00-12.00 น.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้นำการฝึกกล่าวต้อนรับผู้เข้ารับการฝึก 2. ผู้นำการฝึกให้ผู้เข้ารับการฝึกสร้างความคุ้นเคย โดยมีผู้นำการฝึกเป็นผู้เอื้ออำนวยให้เกิดความคุ้นเคยต่อกัน 3. ผู้นำการฝึกกล่าวสรุปถึงวัตถุประสงค์การจัดการฝึกอบรมในครั้งนี้ 4. ผู้นำการฝึกกล่าวบรรยายเรื่องความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับครอบครัว ลักษณะการปฏิสัมพันธ์ระหว่าง พ่อ แม่ ลูก (โดยใช้การบรรยายประกอบการซักถามและยกตัวอย่าง) 	<p>มีการแนะนำชื่อของตนเองของแต่ละคน และมีการซักถามซึ่งกันและกันของผู้เข้ารับการฝึก โดยผู้นำการฝึก เอื้ออำนวยให้แต่ละคนรู้จักกันมากขึ้น</p> <p>สรุป ผู้รับการฝึกทุกคนต่างแนะนำชื่อของตนเองมีการซักถามชื่อลูกของกันและกันด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส</p> <p>มีการซักถามโต้ตอบระหว่างผู้รับการฝึกกับผู้นำการฝึก มีการแสดงความรู้สึกผิดของผู้เข้ารับการฝึกบางคนเกี่ยวกับเรื่องที่ได้เคยปฏิบัติกับลูกไม่ถูกต้องและมีการแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกันของผู้เข้ารับการฝึก</p>

วัน เวลา	เนื้อหา	ข้อสรุปที่เกิดขึ้น
	<p>5. ผู้นำการฝึกบรรยายเรื่องความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ การสื่อสารและสาระของการสื่อสาร (โดยใช้การบรรยาย ประกอบการซักถาม ยกตัวอย่าง และมีกิจกรรม)</p> <p>กิจกรรมเรื่อง "อยู่ด้วยกัน...ฉันอยากให้ผู้อื่นรู้สึกอย่างไร"</p> <p>6. ให้ผู้รับการฝึกเล่าถึงเหตุการณ์ของแต่ละคนว่า "มีเหตุการณ์บ้างในชีวิตของตนที่ได้ตอบสนองความต้องการของบุตรและเกิดผลอะไรบ้างกับบุตร และมีเหตุการณ์บ้างที่ไม่ได้ตอบสนอง</p>	<p>สรุป ขณะที่ผู้นำการฝึกบรรยายผู้รับการฝึกทุกคนจะตั้งใจรับฟัง มีการฟังศรัทธาเป็นระยะ ๆ มีการตอบรับ ออกเสียงในลำคอที่แสดงถึงความเข้าใจ</p> <p>มีการซักถามโต้ตอบระหว่างผู้รับการฝึกกับผู้นำการฝึก มีการแสดงความรู้สึกผิดและมีการแสดงความคิดเห็นของผู้รับการฝึกบางคน</p> <p>สรุป ขณะที่ผู้นำการฝึกบรรยายผู้รับการฝึกทุกคนจะตั้งใจฟัง มีการฟังศรัทธาเป็นระยะ ๆ มีการตอบรับออกเสียงในลำคอ และมีการตอบออกเสียงบ้างในบางครั้งที่แสดงถึงความเข้าใจ</p> <p>ผู้รับการฝึกเขียนบอกถึงความรู้สึกของตนแต่ละคน และบอกถึงความรู้สึกนั้นกับกลุ่มซึ่งมีข้อสรุปอยู่ภาคผนวก จ.</p> <p>ผู้รับการฝึกเล่าประสบการณ์ของตนที่ละคนอย่างเปิดเผย และมีการซักถามจากผู้รับการฝึกคนอื่น ๆ มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน และมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์</p>

วัน เวลา	เนื้อหา	ข้อสรุปที่เกิดขึ้น
	<p>ความต้องการของบุตรและ เกิดผลอะไรบ้างกับบุตร (ให้ผู้รับการฝึกเล่าทีละคน)</p> <p>7. ให้นักบ้านแก่ผู้รับการฝึกโดยให้สังเกตตัวบุตร เมื่อได้ให้การตอบสนองที่เห็นคุณค่ากับบุตรว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับบุตรเป็นอย่างไรบ้าง และบรรยายอากาศในครอบครัวเป็นอย่างไร</p>	<p>ซึ่งกันและกันและผู้นำการฝึกสรุปถึงผลที่เกิดขึ้นจากการตอบสนองนั้น ๆ</p> <p>สรุปถ้าลูกได้รับการตอบสนองจากบิดามารดาจะพอใจมีความสุข ยิ้มแย้มแจ่มใส ฯลฯ ถ้าไม่ได้รับก็จะไม่มีความสุข ไม่พอใจระดับประชนโรกธ ฯลฯ</p>
9 มี.ค.36 9.00-12.00 น.	1. ให้ผู้รับการฝึกเล่าการบ้านที่ทำจากครั้งที่แล้วทีละคน	<p>ผู้รับการฝึกเล่าถึงสิ่งที่ตนได้กลับไปปฏิบัติ ด้วยความพอใจ มีการแสดงความรู้สึกของตนที่ได้รับผลจากการนำไปฝึกปฏิบัติที่บ้าน และมีการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน</p> <p>สรุป ผู้รับการฝึกทุกคนมีการสื่อปฏิสัมพันธ์กับบุตร โดยเน้นที่อารมณ์ให้เย็นลง แต่การใช้คำพูดยังต้องปรับปรุงแก้ไข</p>

วัน เวลา	เนื้อหา	ข้อสรุปที่เกิดขึ้น
	<p>2. ผู้นำการฝึกกล่าวบรรยายทบทวนเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ระหว่าง พ่อ แม่ ลูก ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ การสื่อสารและสาระของการสื่อสาร (โดยใช้การบรรยายประกอบการซักถามยกตัวอย่าง และมีกิจกรรม)</p> <p>กิจกรรมเรื่อง "เมื่อได้รับความรักและการเห็นคุณค่าจากผู้อื่น และเมื่อไม่ได้รับความรักและการไม่เห็นคุณค่าจากผู้อื่น จะมีผลต่อบัจจัย 10 ประการ ที่กำหนดไว้ได้อย่างไร"</p>	<p>มีการซักถามโต้ตอบระหว่างผู้นำการฝึกและผู้รับการฝึก มีการแสดงความรู้สึของผู้เข้ารับการฝึกบางคนเกี่ยวกับบุตรของตน และมีการแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน</p> <p>สรุป ขณะที่ผู้นำการฝึกบรรยายผู้รับการฝึกทุกคนตั้งใจฟังเงียบ มีการหงกศีรษะรับเป็นระยะ ๆ มีการตอบรับออกเสียงอยู่ในลาคอ และมีการตอบออกเสียงบ้างในบางครั้งที่แสดงถึงความเข้าใจ</p> <p>ผู้รับการฝึกเขียนแสดงความรู้สึของตนแต่ละคนและบอกถึงความรู้สึที่ได้เขียนบอกไว้นั้นในกลุ่มทีละคน ซึ่งมีข้อสรุปอยู่ในภาคผนวก จ. นอกจากนั้นยังมีการแสดงความรู้สึและมีการแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ผู้นำการฝึกสรุปให้เห็นถึงลักษณะของบุคลิกภาพของบุคคลที่เกิดขึ้น เมื่อได้รับและไม่ได้รับความรักและการเห็นคุณค่าจากบุคคลอื่น ๆ</p>

วัน เวลา	เนื้อหา	ข้อสรุปที่เกิดขึ้น
	<p>3. ผู้นำการฝึกบรรยายเรื่อง การสื่อปฏิสัมพันธ์แบบโรติกและการสื่อปฏิสัมพันธ์แบบท็อคซิก (โดยใช้การบรรยายประกอบการซักถาม และยกตัวอย่าง)</p> <p>4. ให้นักบ้านแก่ผู้รับการฝึกนักกลับไปทดลองฝึกปฏิบัติการสื่อปฏิสัมพันธ์แบบโรติก (สร้างสรรค์) กับบุตรและสมาชิกในครอบครัว</p>	<p>มีการโต้ตอบซักถามความเข้าใจของผู้รับการฝึกด้วยความสนใจ และมีการแสดงความคิดเห็นร่วมกันระหว่างผู้นำการฝึกกับผู้รับการฝึก และระหว่างผู้รับการฝึกด้วยกัน</p> <p>สรุปผู้เข้ารับการฝึกส่วนใหญ่ยังไม่สามารถให้การสื่อที่บอกถึงความแตกต่างของการสื่อปฏิสัมพันธ์แบบโรติกและท็อคซิกได้</p>
<p>10 มี.ค.36 9.00-12.00 น.</p>	<p>1. ให้ผู้รับการฝึกเล่าการบ้านที่ได้ทำจากครั้งที่แล้วที่ละคนและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน</p>	<p>ผู้รับการฝึกเล่าถึงสิ่งที่ตนได้ปฏิบัติ มีการแสดงความรู้สึกของตนด้วยความพอใจ ดีใจ ในผลที่ได้รับในทางที่ดี ตลอดจนแสดงความรู้สึกสำนึกผิดของตน (ร้องไห้) ที่ไม่เคยปฏิบัติกับลูกอย่างเห็นคุณค่าของลูกเลย และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งกันและกัน โดยผู้นำการ</p>

วัน เวลา	เนื้อหา	ข้อสรุปที่เกิดขึ้น
	<p>2. ผู้นำการฝึกกล่าวบรรยายทบทวน เกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์แบบโรติกและปฏิสัมพันธ์แบบท็อคซิก (โดยใช้การบรรยายประกอบซักถามและยกตัวอย่าง)</p> <p>3. ให้ผู้รับการฝึก ฝึกปฏิบัติการสื่อปฏิสัมพันธ์แบบโรติกและการสื่อปฏิสัมพันธ์แบบท็อคซิก ด้วยการแสดงบทบาทสมมติจับคู่กันแสดงทีละคู่สลับกันไป โดยผลัดกันแสดงเป็นแม่และลูก</p>	<p>ฝึกจะคอยเป็นผู้เอื้ออำนวยให้กำลังใจและคำชมแก่บิดามารดา</p> <p>สรุป ผู้รับการฝึกสามารถสื่อปฏิสัมพันธ์แบบโรติกได้เหมาะสม มี 4 คน ที่ยังต้องแก้ไขปรับปรุง มี 6 คน และที่ไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรมในวันนี้ 1 คน</p> <p>มีการตอบซักถามความเข้าใจด้วยความสนใจของผู้รับการฝึกและมีการแสดงความคิดเห็นร่วมกันระหว่างผู้นำการฝึกและผู้รับการฝึก</p> <p>สรุป ผู้รับการฝึกส่วนใหญ่สามารถบอกถึงการมีปฏิสัมพันธ์แบบโรติกและท็อคซิกได้เหมาะสม บิดามารดาทุกคนมีความตั้งใจในการฝึกปฏิบัติ และแต่ละคนสามารถหาวิธีการสื่อปฏิสัมพันธ์แบบโรติกได้ดีทุกคน มีการแสดงความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นร่วมกันด้วยความสนใจ</p> <p>สรุป ผู้รับการฝึกส่วนใหญ่ยังไม่สามารถแสดงบทบาทสมมติการสื่อปฏิสัมพันธ์แบบโรติกได้ถูกต้องเหมาะสม แต่สามารถจัดการสื่อปฏิสัมพันธ์แบบท็อคซิกได้ทุกคน</p>

วัน เวลา	เนื้อหา	ข้อสรุปที่เกิดขึ้น
	4. ให้นักเรียนบ้านแก่ผู้รับการฝึก โดยให้นำความรู้ที่ได้เรียนรู้ในครั้งนี้นำกลับไปฝึกใช้การสื่อปฏิสัมพันธ์แบบโรทาคับบุตรและสมาชิกในครอบครัว	
11 มี.ค.36 9.00-12.00 น.	<p>1. ให้นักเรียนบ้านแก่ผู้รับการฝึกเล่าการบ้านที่ได้ทำจากครั้งที่แล้วที่ละคนและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน</p> <p>2. ให้นักเรียนบ้านแก่ผู้รับการฝึกดูเทปบันทึกภาพการแสดงบทบาทสมมติของตน และให้แสดงความคิดเห็นร่วมกันเป็นข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้แสดง</p>	<p>ผู้รับการฝึกเล่าถึงสิ่งที่ตนได้ปฏิบัติด้วยความพอใจ ดีใจ มีการแสดงความรู้สึกลงใจให้กับเพื่อนสมาชิก ได้รับรู้ถึงผลที่เกิดขึ้นในทางที่ดีเมื่อนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการฝึกอบรมไปทดลองฝึกปฏิบัติ และมีการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน</p> <p>สรุป ผู้รับการฝึกส่วนใหญ่มีการสื่อปฏิสัมพันธ์แบบโรทาคับบุตรโดยเน้นที่อารมณ์ให้เย็นลง แต่ยังมีคาพูดที่ต้องปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม (11 คน) มี 1 คน ไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรมในวันนี้</p> <p>ผู้รับการฝึกทุกคนมีความสนใจต่อบทบาทการแสดงของตนจากเทปบันทึกภาพ (V.D.O.) ด้วยความขี้มขี้มแจ่มใส และมีการสำรวจตนเองตามข้อมูลย้อนกลับที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นร่วมกันของ</p>

วัน เวลา	เนื้อหา	ข้อสรุปที่เกิดขึ้น
	<p>3. ให้ผู้รับการฝึก ฝึกปฏิบัติการสื่อปฏิสัมพันธ์แบบโรติกด้วยการแสดงบทบาทสมมติ จับคู่กันแสดงทีละคู่ โดยผลัดกันแสดงเป็นแม่และลูก สลับคู่กันไป</p>	<p>เพื่อนสมาชิก มีการซักถามของผู้แสดงเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติของตน โดยมีผู้นำการฝึกคอยให้คำแนะนำ</p> <p>สรุป ผู้รับการฝึกทุกคนมองเห็นข้อบกพร่องของตน และมีบางคนที่สามารถบอกถึงข้อบกพร่องของตนเองได้</p> <p>ผู้รับการฝึกทุกคนมีความตั้งใจในการฝึกปฏิบัติของตน และแต่ละคนมีความพยายามที่จะใช้การสื่อปฏิสัมพันธ์ด้วยความอ่อนหวาน แต่การตอบสนองส่วนใหญ่เป็นลักษณะของการตามใจลูกทุกครั้งที่ถูกขอหรือให้ทำอะไร โดยมีผู้นำการฝึกคอยให้คำแนะนำ มีการแสดงความรู้สึกและมีการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน</p> <p>สรุป มีผู้รับการฝึกสามารถสื่อปฏิสัมพันธ์แบบโรติกได้เหมาะสม มี 5 คน ที่ยังต้องปรับปรุงแก้ไขในบางส่วน มี 3 คน ที่ยังไม่ถูกต้องและมีการให้ฝึกปฏิบัติใหม่ มี 2 คน ที่ไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรมในวันนี้ 1 คน</p>

วัน เวลา	เนื้อหา	ข้อสรุปที่เกิดขึ้น
	4. ให้นักเรียนแก่ผู้รับการฝึก โดยให้นำความรู้ที่ได้เรียนรู้ในครั้งที่แล้วไปฝึกใช้การสื่อสารสัมพันธ์แบบโรติก กับบุตรและสมาชิกในครอบครัว	
12 มี.ค.36 9.00-12.00 น.	<p>1. ให้นักเรียนแก่ผู้รับการฝึกเล่าการบ้านที่ได้ทำจากครั้งที่แล้วที่ละคนและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน</p> <p>2. ให้นักเรียนแก่ผู้รับการฝึกดูเทปบันทึกภาพการแสดงบทบาทสมมติของตน และให้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน เป็นข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้แสดง</p>	<p>ผู้รับการฝึกบางคนได้เล่าและแสดงความคิดเห็นของตนถึงการบ้านที่ตนได้ปฏิบัติด้วยความพอใจ ดีใจ มีการแสดงความรู้สึกในสิ่งดี ๆ ที่ตนได้รับแก่เพื่อนสมาชิก และมีการชักชวนให้เพื่อนสมาชิกนำไปลองฝึกใช้กับบุตรและคนในครอบครัวจริง ๆ เพื่อลูก ๆ จะได้มีความสุข และตัวเองก็มีความสุขด้วย และยังทำให้ได้ใกล้ชิดกับลูกมากขึ้นด้วย</p> <p>สรุป มีผู้รับการฝึกใช้การสื่อสารสัมพันธ์แบบโรติกได้ถูกต้องเหมาะสม 6 คน ที่ยังต้องปรับปรุงแก้ไขในบางส่วน และให้ทดลองสื่อปฏิบัติใหม่ มี 5 คน ที่ไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรมในวันนี้ 1 คน</p> <p>ผู้รับการฝึกทุกคน มีความสนใจและพอใจต่อบทบาทการแสดงของตน จากเทปบันทึกภาพ (V.D.O.) และมีการสำรวจตนเองตามข้อมูล</p>

วัน เวลา	เนื้อหา	ข้อสรุปที่เกิดขึ้น
	<p>3. ให้ผู้รับการฝึก ฝึกปฏิบัติการสื่อปฏิสัมพันธ์แบบโรติกด้วยการแสดงบทบาทสมมติ จับคู่แสดงทีละคู่ โดยผลัดกันแสดงเป็นแม่และลูก สลับคู่กันไป</p>	<p>ย้อนกลับ ที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นร่วมกันของเพื่อนสมาชิก มีการซักถามของผู้แสดงและมีผู้นำการฝึกคอยให้คำแนะนำ</p> <p>สรุป ผู้รับการฝึกส่วนใหญ่สามารถบอกถึงข้อบกพร่องของตนได้ และสามารถบอกถึงส่วนที่ต้องปรับเปลี่ยนแก้ไขของตนได้</p> <p>ติดตามดูทุกคนมีความตั้งใจต่อการฝึกปฏิบัติในบทบาทของตนเป็นอย่างดี และสามารถใช้การสื่อปฏิสัมพันธ์ได้อย่างสอดคล้องเหมาะสมทั้งที่เป็นภาษาพูดและภาษากาย โดยมีผู้นำการฝึกคอยให้คำแนะนำ ปรับปรุงแก้ไข มีการแสดงความรู้สึกร่วมกัน</p> <p>สรุป มีผู้รับการฝึกสามารถสื่อปฏิสัมพันธ์แบบโรติกได้ถูกต้องเหมาะสม มี 7 คนที่ยังต้องปรับปรุงแก้ไข และลองฝึกปฏิบัติใหม่และมี 4 คน ที่ไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรมาในวันนี้ 1 คน</p>

วัน เวลา	เนื้อหา	ข้อสรุปที่เกิดขึ้น
	4. ำให้การบ้านแก่ผู้รับการฝึก โดยำหน้าความรู้ที่ไ้เรียนรู้ในครั้งน้กลับไปฝึกใช้การสื่อบุญสัมพันธ์แบบโทนคกับบุตรและสมาชิกในครอบครัว	
13 มี.ค.36 9.00-12.00 น.	<p>1. ำให้ผู้รับการฝึกเล่าการบ้านที่ไ้ทำจากครั้งไ้แล้วทีละคนและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน</p> <p>2. ำให้ผู้รับการฝึกดูเทปบันทึกภาพการแสดงบทบาทสมมติของตน และำให้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน เป็นข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้แสดง</p>	<p>ผู้รับการฝึกส่วนใหญ่ไ้เล่าและแสดงความคิดเห็นของตนเองถึงการบ้านที่ตนไ้ปฏิบัติด้วยความพอใจ ดีใจ และปลาบปลื้มใจต่อบุตรของตนมีการแสดงความคิดเห็นถึงผลที่ตนไ้รับจากบุตร และมีการชักชวนเพื่อนสมาชิกำหน้าความรู้ที่ไ้ นำไปปฏิบัติกับลูกอย่างจริง ๆ</p> <p>สรุป มีผู้รับการฝึก ำใช้การสื่อบุญสัมพันธ์แบบโทนคไ้เหมาะสม มี 6 คน ที่ยังต้องปรับปรุงแก้ไขในบางส่วน มี 3 คนที่ไ้ไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรมในวันน้ มี 3 คน</p> <p>ผู้รับการฝึกทุกคนมีความสนใจและพอใจต่อบทบาทการแสดงของตน จากเทปบันทึกภาพ (V.D.O.) และมีการสำรวจตนเองตามข้อมูลย้อนกลับที่ไ้ มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกันของเพื่อนสมาชิก โดยมีผู้นำการฝึกคอยำให้คำแนะนำ</p>

วัน เวลา	เนื้อหา	ข้อสรุปที่เกิดขึ้น
	<p>3. สรุป ทบทวน การนำไปใช้</p> <p>4. ให้นักผู้เข้ารับการฝึกตอบแบบวัดสัมพันธภาพของบิตามารดาที่มีต่อบุตรที่เรียนซ้ำ และตอบแบบสอบถามประเมินโครงการฝึกอบรม</p>	<p>สรุป ผู้รับการฝึกทุกคนสามารถบอกถึงข้อบกพร่องของตนเอง และบอกถึงสิ่งที่ต้องแก้ไขได้ด้วยตนเอง</p> <p>ผู้รับการฝึกช่วยกันเล่าทบทวนในสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้ มีการแสดงความรู้สึกรักของแต่ละคน และมีการแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนกัน และกันด้วยความพอใจ กับสิ่งที่ตนได้รับในการเข้าร่วมฝึกอบรมครั้งนี้</p> <p>ซึ่งผู้รับการฝึกส่วนใหญ่สามารถบอกถึงลักษณะและความแตกต่างของการสื่อปฏิสัมพันธ์แบบบริบทและการสื่อปฏิสัมพันธ์แบบทอคซิกได้</p>

3. ภายหลังการเสร็จสิ้นการทดลอง

3.1 ให้นักผู้เข้ารับการฝึกในกลุ่มทดลองตอบแบบวัดสัมพันธภาพของบิตามารดาที่มีต่อบุตรที่เรียนซ้ำ และตอบแบบสอบถามประเมินการจ้ดรูปแบบการฝึกปฏิสัมพันธ์แบบบริบท-ทอคซิกที่จัดขึ้นในครั้งนี้ ในวันปิดกลุ่ม

3.2 ำให้ผู้เข้ารับการทดลอง ำในกลุ่มควบคุมตอบแบบวัด สัมพันธภาพของบิตามารดาที่มีต่อบุตร ำในวันจันทร์ที่ 15 มีนาคม 2536

วิธีการเก็บข้อมูล ำจากการตอบแบบวัดบิตามารดาที่อ่านออกเขียนได้ (19 คน) ำจะเป็นผู้ตอบแบบวัดเอง ส่วนบิตามารดาที่อ่านเขียนไม่ได้ (5 คน) ผู้วิจัยจะเป็นผู้อ่านให้ฟัง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ำจากแบบวัดสัมพันธภาพของบิตามารดาที่มีต่อบุตรที่เรียนชำของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง โดย ำใช้การทดสอบค่าที่แบบ t-dependent

2. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยจากแบบวัดสัมพันธภาพของบิตามารดาที่มีต่อบุตรที่เรียนชำ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังจากที่ได้เข้ารับการทดลองแล้ว โดย ำใช้การทดสอบค่าที่แบบ t-independent

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย